

Espionatge, guerra bruta i gravacions

El president nord-americà Richard Nixon va haver de dimitir el 1974 per un afer d'enregistraments de rivals polítics | L'escàndol que esquitxa Mariano Rajoy i Jorge Fernández té punts de semblança amb el cas Watergate

Richard Nixon, en el moment d'anunciar la seva dimissió.

El cas Watergate ha passat a la història com el símbol dels grans casos de corrupció política. Una barreja de manca d'escrúpols, gravacions, espionatge i guerra bruta van acabar esclatant i enduent-se tot un president dels Estats Units, Richard Nixon, el 1974. Aquell tèrbol afer remet, de forma inevitable, a l'escàndol que envolta el ministre de l'interior i el director de l'Oficina Antifrau, però també el mateix president del govern.

Els recursos de l'Estat contra els adversaris

Richard Nixon va presidir els Estats Units entre 1968 i 1974. Republicà conservador, va tenir alguns èxits en política exterior (com l'obertura a la Xina), però era una personalitat megalòmana obsessionada amb els seus enemics polítics: congressistes, líders socials i periodistes crítics, molts dels quals van passar a ser vigilats i a tenir els telèfons punxats. Quan s'acostaven les eleccions de 1972, Nixon va decidir que seria reelegit de manera abassegadora i que per això empraria tots els mètodes que calgués.

El 17 de juny de 1972 va començar el drama. A l'hotel Watergate de Washington, on tenia la seva seu el Partit Demòcrata, cinc homes van ser detinguts quan escorcollaven el local. El fet va passar

força desapercebut. Tot semblava un cas de delinqüència comuna. En aquells moments, res no va aturar la marxa triomfal de Nixon, reelegit el novembre de 1972.

Però la investigació del cas va avançar i es van descobrir vincles entre els detinguts i persones del comitè de reelecció del president. Es va conèixer l'existència a la Casa Blanca d'unes cintes que gravaven les converses de Nixon, amb el seu coneixement, i la cosa es va començar a embolicar. El Congrés va investigar el cas, mentre el president es queixava de l'odi que li tenien els liberals i l'oposició demòcrata, presentant-se com a víctima.

Les proves d'un estil barroer

?Què sabia el president, i quan ho va saber??, és la pregunta que va començar a posar contra les cordes Nixon. La va pronunciar un senador republicà, Howard Baker, i va fer molt de mal al màxim mandatari nord-americà, que va forçar primer la dimissió de col·laboradors seus, com H.R. Haldeman, però no n'hi va haver prou. En un moment determinat, el Senat va exigir a Nixon que entregués les cintes. Primer s'hi va negar, i després les va lliurar, però manipulades.

Finalment, el Tribunal Suprem va ordenar que les lliurés totes. En les gravacions quedava patent l'estil barroer del president i dels seus col·laboradors, així com la culpabilitat de Nixon en l'assalt al Watergate. Els nord-americans van quedar horroritzats al comprovar la misèria i el cinisme dels seus governants. El 8 d'agost de 1974, Nixon dimitia i tornava a la seva casa de Califòrnia enmig de l'escarni públic.

És encara aviat per saber si el cas Antifrau serà el Watergate de Mariano Rajoy. De moment, però, els responsables actuen de manera *nixoniana*: negant les evidències, donant les culpes als rivals i presentant-se com a víctimes. El pes de les gravacions, malgrat totes les resistències a admetre la realitat, acaba sent massa fort.